

در کتابخانه نهضت امامیه به شماره ۱۰۰۰ ثبت شده است

مجله نهضت امامیه

- شماره ۱۰۰۰، بهار ۱۳۸۰، شماره ۱۰۰۰
- شماره ۱۰۰۰، بهار ۱۳۸۰، شماره ۱۰۰۰
- شماره ۱۰۰۰، بهار ۱۳۸۰، شماره ۱۰۰۰
- شماره ۱۰۰۰، بهار ۱۳۸۰، شماره ۱۰۰۰
- شماره ۱۰۰۰، بهار ۱۳۸۰، شماره ۱۰۰۰
- شماره ۱۰۰۰، بهار ۱۳۸۰، شماره ۱۰۰۰

ربّانی اُمّت

«روایتی از سیره امیرالمؤمنین علیه السلام»

www.ketab.ir

علیرضا مسجدجامعی

ketabhoor.com
ketabhoorpublication@gmail.com

ربانی اُمت «سیره امیرالمؤمنین علیه السلام»

علیرضا مسجدجامعی

- نشر: جمهوری چاپ اول، ۱۴۰۳
- شمارگان: ۵۰۰ نسخه
- شابک: ۰-۱۷۸-۴۶۸-۶۰۰-۹۷۸
- لیتوگرافی چاپ، صحافی: ترنج
- صفحه آرای و طرح جلد: گروه هنری جمهوری
- قیمت: ۶۸۰ هزار تومان
- حق چاپ برای ناشر محفوظ می باشد.

سرشناسه:	مسجد جامع، علی، ۱۳۳۷ -
عنوان و نام پدیدآور:	ربانی اُمت: «روایتی از سیره امیرالمؤمنین علیه السلام» / علیرضا مسجدجامعی.
مشخصات نشر:	تهران: نشر جمهوری، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری:	۴۷۶ ص.
شابک:	۰-۱۷۸-۴۶۸-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
یادداشت:	کتابنامه
عنوان دیگر:	روایتی از سیره امیرالمؤمنین علیه السلام.
موضوع:	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق.
موضوع:	'Ali ibn abi-Talib, Imam I, 600-661
موضوع:	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- فضایل
موضوع:	Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- Virtues
رده بندی کنگره:	BP۳۷/۵
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۹۵۱
شماره کتابشناسی ملی:	۹۷۴۱۲۷۷

دفتر و فروشگاه مرکزی خیابان انقلاب فخررازی شهدای ژاندارمری، غربی شماره ۸۸ تلفن: ۶۶۴۸۵۱۱۴
فروشگاه ۱: خیابان جمهوری مقابل خیابان صف شماره ۲۳۰، تلفن: ۳۳۹۳۰۳۹۰

jomhooripub.com
jomhooripublication
nashre.jomhoori@gmail.com

فهرست

مقدمه ۱۱

بخش نخست: لا فتی إلا علی ۱۷

بیان روشن ۱۹

شنیدن از دل ۴۹

شِمه‌ای واگو ۸۳

عبادت علی علیه السلام ۱۱۷

مرد حق ۱۴۳

آئینه آداب ۱۶۳

رهنمای انسانیت ۲۰۵

بخش دوم: از علی آموز اخلاص عمل ۲۳۷

فخر بنی آدم ۲۳۹

حقیقت فراموش شده ۲۷۳

حرکت در مسیر ولایت علی علیه السلام ۲۸۷

حدیث دیگران ۳۴۱

تأملات نهایی ۴۰۱

منابع و مآخذ..... ۴۱۷

کتاب‌ها..... ۴۱۹

نمایه‌ها..... ۴۳۱

آیات..... ۴۳۳

اشخاص..... ۴۴۳

موضوعات و وقایع..... ۴۴۹

مآخذ..... ۴۵۳

مکان‌ها..... ۴۶۱

مقدمه

مَعَاشِرَ النَّاسِ، هَذَا عَلَيَّ، أَنْصِرُكُمْ لِي وَ أَحَقُّكُمْ بِي وَ أَقْرَبُكُمْ إِلَيَّ وَ أَعَزُّكُمْ عَلَيَّ، وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ وَ أَنَا عَنْهُ رَاضِيَانِ وَ مَا نَزَّلْتُ آيَةَ رَضَى إِلَّا فِيهِ، وَ لَا خَاطَبَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَّا بِدَأْبِهِ وَ لَا نَزَّلْتُ آيَةَ مَذْحٍ فِي الْقُرْآنِ إِلَّا فِيهِ.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنِّي نَبِيٌّ وَ عَلَيَّ وَصِيٌّ أَلَا إِنَّ خَاتِمَ الْأَيْمَةِ مِمَّا الْقَائِمُ الْمَهْدِيُّ...
مَعَاشِرَ النَّاسِ، مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ عَلَيًّا وَ الْأَيْمَةَ الَّذِينَ ذَكَرْتُهُمْ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا.^۱

ای مردم، این علی یاری کننده ترین شما، سزاوارترین شما و نزدیک ترین شما نسبت به من و عزیزترین شما نزد من است. خداوند عزوجل و من از او راضی هستیم. هیچ آیه رضایتی در قرآن نازل نشده مگر این که درباره او بوده و هیچ گاه خداوند مؤمنین را مورد خطاب قرار نداده مگر آن که ابتدا او را مخاطب قرار داده و هیچ آیه مدحی در قرآن نیامده مگر این که درباره اوست.

ای گروه مردم، من پیامبر و علی وصی، آگاه باشید که آخرین امام از امامان پس از من، مهدی قائم است.

ای گروه مردم، کسی که خدا، پیامبرش، علی و امامانی را که نام بردم، اطاعت و پیروی کند، به تحقیق که به رستگاری بزرگ رسیده است.

در برخی احادیث، پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم از علی بن ابی طالب علیه السلام با

۱. احتجاج، ج ۱، ص ۶۱؛ العدد القویة، ص ۱۷۵؛ بحار الأنوار، ج ۳۷، ص ۲۱۰.

عنوان «امیرالمؤمنین» یاد کرده است. این روایات از جمله شواهد شیعه بر اثبات امامت علی علیه السلام است.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ: أَوْحَى إِلَيَّ رَبِّي مَا أَوْحَى ثُمَّ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، أَقْرَأْ عَلَيَّ بَنَ أَبِي طَالِبٍ
امیرالمؤمنین السلام فَمَا مَمَّيْتُ بِهَذَا أَحَدًا قَبْلَهُ وَ لَا أُسَمِّي بِهَذَا أَحَدًا بَعْدَهُ.^۱

پروردگار عالم به من وحی کرد و در وحی خویش مرا مأمور ساخت که علی را با لقب «امیرالمؤمنین» بخوانم و فرمود که تا به حال کسی را با این لقب نخوانده‌ام و پس از این نیز کسی را با این لقب نخواهم خواند.

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ أَمَرَ أَصْحَابَهُ أَنْ يُسَلِّمُوا عَلَيَّ بِإِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ...^۲

پیامبر خدا فرمان داد که به علی با عنوان امیرالمؤمنین سلام کنند.

أَلَا إِنَّهُ لَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرَ أَخِي هَذَا أَلَا لَا تَحِلُّ إِمْرَةُ الْمُؤْمِنِينَ بَعْدِي لِأَخِي غَيْرِهِ.^۳

بدانید که جز این برادر من هیچ شخص دیگری «امیرالمؤمنین» نیست. بدانید که

«امیرالمؤمنین» بودن بعد از من برای احدی جز او حلال نیست.

این افتخار از طرف پروردگار در زمان خود پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به علی علیه السلام اعطا شد و رسول الله نیز مأمور شد تا آن حضرت را با این لقب بخواند و رسول خدا نیز بارها در حضور همگان حضرتش را با همین عنوان و لقب معرفی کرد.

با توجه به ضرورت عصمت امام، امامت منحصر به علی علیه السلام است، زیرا وقتی ثابت شد عصمت امام لازم و قطعی است، تنها آن بزرگوار باید امام باشد و هر کس عصمت را شرط می‌داند، تنها به امامت علی بن ابی طالب علیه السلام قائل است، نه شخص دیگر.

در خُصَائِصِ الْأَئِمَّةِ، سیدرضی در حدیثی طولانی سخنان پیامبر را در واپسین روزهای حیاتش آورده است. در آن حدیث، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم به مقام و منزلت علی بن ابی طالب تصریح و از آن بزرگوار به عنوان «عَلَمُ الدِّينِ»، «نُورُ الْهَدْيِ»

۱. اُمالی طوسی، ص ۲۹۵، مجلس ۱۱، ح ۲۵/۵۷۸.

۲. خُصَائِصِ الْأَئِمَّةِ (ع)، ص ۶۷؛ إنبات الهداة، ج ۳، ص ۳۰۶، ح ۵۱۴.

۳. احتجاج، ج ۱، ص ۶۱؛ إنبات الهداة، ج ۳، ص ۱۱۹، ح ۴۷۵.

و «حَبْلُ اللَّهِ» یاد می‌کند و با خواندن آیه ﴿وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعاً وَ لَا تَفَرَّقُوا﴾^۱ (همگی به ریسمان خدا چنگ زنید و پراکنده نشوید) از همه می‌خواهد که محبت و ولایت او را پیشه خود کنند.

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم تصریح می‌کند که علی ولی امر و جانشین پس از من، وارث علم من، برادر، وزیر و امین من است. این به صراحت بیانگر انتصاب علی علیه‌السلام به‌عنوان جانشین رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از سوی ایشان به امر خداوند است.

از ویژگی‌های مهم و افتخارات زندگی علی علیه‌السلام پیشگامی حضرت در ایمان و پذیرش اسلام و اظهار آن است که در آغاز پیدایش دین اسلام عملی عاشقانه و فضیلتی جاودانه و ماندگار جلوه می‌کند و قرآن کریم آن را ارزشی قابل مدح و ستایش می‌داند ﴿وَ السَّابِقُونَ السَّابِقُونَ * أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ﴾^۲ (و پیشی‌گیرندگان از دیگران [در ایمان] همانا مقتربان و نزدیکان [درگاه خداوند] هستند).

علی علیه‌السلام همان دست‌پرورده و بزرگ‌شده خانه زهد و تقواست که در برابر دیدگانش پیک الهی نازل شد و از جام فضیلت با دیدگانی هوشیار و بیدار نوشید و با قلبی سرشار از یقین و راستی پرورش یافت. کسی او را پرورش داد که تمامی درستکاران و حق‌طلبان افتخار سرسپردگی وی را دارند.

در جلسه دعوت آشکار پیامبر ﴿وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾^۳ (و نزدیکان خود را بیم ده). آن بزرگوار با وجود مخالفت بی‌خردان برخاست و دعوت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را پاسخ مثبت داد و با صدای بلند و رسا یقین خویش را آشکار کرد و هنگامی که پیامبر خواست حجت را تمام کند تا ارزش جان‌باخته راه حق بیش از پیش روشن شود، برای بار دوم و سوم دعوت خود را تکرار کرد. ولی گوش شنوایی وجود نداشت و هم‌چنان بر گمراهی خویش پافشاری کردند و مجلس را ترک گفتند و تنها علی بن ابی‌طالب علیه‌السلام بود که یار و یاور رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم ماند و جامه زیبای نور الهی را بر قامت دلربای خویش آراست.

۱. آل عمران (۳): ۱۰۳.

۲. واقعه (۵۶): ۱۰-۱۱.

۳. شعرا (۲۶): ۲۱۴.